

VERORDENING PA BESTRIJDING PHYTOPHTHORA INFESTANS BIJ AARDAPPELEN 2008

Verordening van het Productschap Akkerbouw van 27 maart 2008 houdende regels over het beperken van de schimmelziekte Phytophthora infestans bij aardappelen (Verordening PA bestrijding Phytophthora infestans bij aardappelen 2008)

Het bestuur van het Productschap Akkerbouw;
Gelet op de artikelen 93, 95, 104, eerste en derde lid, van de Wet op de bedrijfsorganisatie en op de artikelen 8, 17 en 18 van het Instellingsbesluit akkerbouwproductschappen;
Gehoord de Commissie Teeltaangelegenheden;

Besluit:

§ 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

Deze verordening verstaat onder:

a.	productschap	:	Productschap Akkerbouw;
b.	dagelijks bestuur	:	dagelijks bestuur van het productschap;
c.	voorzitter	:	voorzitter van het productschap;
d.	secretaris	:	secretaris van het productschap;
e.	commissie	:	Commissie Teeltaangelegenheden;
f.	ondernemer	:	de natuurlijke of rechtspersoon die een onderneming drijft waarvoor het productschap is ingesteld;
g.	aardappelen	:	planten van de soort <i>Solanum Tuberosum</i> ;
h.	aardappelopslag	:	aardappelplanten gegroeid uit op een perceel achtergebleven aardappelknollen of zaad.

§ 2 Verbodsbepalingen

Artikel 2

1. Het is de ondernemer verboden na 15 april van enig jaar niet-uitgeplante aardappelen of afval van aardappelen aanwezig te hebben waarop stengels met blad voor komen, zonder op deze aardappelen een zodanige afdekking aan te brengen dat stengels met blad niet boven deze afdekking kunnen voor komen.
2. Het verbod genoemd in het eerste lid geldt niet ten aanzien van aardappelen waarvan de ondernemer ten genoegen van degenen die met de opsporing van de overtredingen van dit verbod zijn belast, aantoont dat deze aardappelen zijn bestemd om te worden uitgeplant.

Artikel 3

Het is de ondernemer verboden om zich van niet-uitgeplante aardappelen of afval van aardappelen te ontdoen, tenzij hij zodanige maatregelen heeft getroffen dat zich aan deze niet-uitgeplante aardappelen of afval van aardappelen geen stengels met blad kunnen ontwikkelen.

Artikel 4

Het is de ondernemer verboden om in een perceel waarop een gewas geteeld wordt, een aantasting van Phytophthora infestans te hebben, die als volgt omschreven is:

- a. een groep min of meer aaneengesloten, zichtbaar door Phytophthora infestans aange-taste aardappelplanten waarvan, binnen een oppervlakte van 20 m², minimaal 1000 (enkelvoudige) blaadjes zijn aangetast door vitale Phytophthora infestans of
- b. verspreid aangetaste aardappelplanten waarvan, binnen een oppervlakte van 100 m², minimaal 2000 (enkelvoudige) blaadjes zijn aangetast door vitale Phytophthora infes-tans.

Ingeval van stengelphytophthora telt elke stengel met vitale Phytophthora infestans voor 5 blaadjes.

Artikel 5

Het is de ondernemer na 1 juli van enig kalenderjaar verboden om in een perceel waarop een gewas geteeld wordt, aardappelopslag te hebben, indien:

- a. in dat perceel of een deel daarvan zich gemiddeld meer dan 2 planten per m² bevinden (per hectare is dat 20.000 planten) en
- b. de opslag voorkomt op minimaal 0,3 hectare.

Artikel 6

1. De ondernemer is verplicht ter bestrijding van de in artikel 4 bedoelde aantasting van Phytophthora infestans zodanige maatregelen te nemen dat de aantasting niet boven de in artikel 4 gestelde norm uitkomt.
2. De ondernemer is verplicht ter bestrijding van de in artikel 5 bedoelde aardappelop-slag zodanige maatregelen te nemen dat de aardappelopslag niet boven de in artikel 5 gestelde norm uitkomt.

§ 3 Overige bepalingen

Artikel 7

1. Het bestuur kan bij besluit, gehoord de commissie, vrijstelling verlenen van een of meer bepalingen uit deze verordening en daarbij nadere voorschriften stellen.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt bekend gemaakt in het Verordeningen-blad Bedrijfsorganisatie en treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van bekendmaking, tenzij het betreffende besluit anders bepaalt.

3. De secretaris is namens het bestuur bevoegd op schriftelijk verzoek van de ondernemer ontheffing te verlenen van het bepaalde in de artikelen 2, 3, 4, 5 en 6 en daarbij nadere voorschriften vast te stellen.

Artikel 8

Het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2, 3, 4, 5 en 6, waarbij aan ondernemers verplichtingen worden opgelegd, is mede bindend voor andere natuurlijke en rechtspersonen, voor zover deze handelingen verrichten die bedrijfsmatig in ondernemingen, waarvoor het productschap is ingesteld, plegen te worden verricht.

Artikel 9

Op overtreding van het bepaalde bij of krachtens deze verordening worden tuchtrechtelijke maatregelen gesteld.

§ 4 Slotbepalingen

Artikel 10

Dit besluit wordt gepubliceerd in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie en treedt in werking de tweede dag na publicatie in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie.

Artikel 11

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening PA bestrijding Phytophthora infestans bij aardappelen 2008.

Den Haag, 27 maart 2008

Th.A.M. MEIJER
voorzitter

M. ELEMA
secretaris

TOELICHTING

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2008 is het Productschap Akkerbouw ingesteld (Stb. 2007, 548). Het Productschap Akkerbouw heeft de autonome taken overgenomen van zowel het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten (GZP), dat tot die datum heeft bestaan, alsook die van het Hoofdproductschap Akkerbouw (HPA).

Gelet op artikel 20, derde lid, (GZP) onderscheidenlijk artikel 20a, tweede lid, (HPA) van het Instellingsbesluit akkerbouwproductschappen blijven de verordeningen en besluiten van genoemde productschappen rechtsgeldig totdat het Productschap Akkerbouw verordeningen respectievelijk besluiten ter zake heeft vastgesteld en deze in werking zijn getreden.

Onderhavige verordening kent zijn voorganger in een gelijknamige verordening van het Hoofdproductschap Akkerbouw.

De Commissie Teeltaangelegenheden

De primaire sector heeft ervoor gekozen om het bestuur van het PA te kunnen adviseren vanuit de specifiek daartoe ingestelde Commissie Teeltaangelegenheden.

De leden van de Commissie Teeltaangelegenheden worden door het bestuur benoemd op voordracht van LTO-Nederland, de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV), CNV Bedrijvenbond en FNV Bondgenoten. De commissie is daardoor een goede afspiegeling van de betreffende sector.

De Commissie heeft tot taak met het oog op het specifieke karakter van het beleidsterrein teeltaangelegenheden:

- a. gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan het bestuur ten aanzien van teeltaangelegenheden;
- b. het (doen) ontwerpen van, door het bestuur vast te stellen, verordeningen inzake de teelt alsmede de financiering van projecten en instellingen;
- c. het formuleren van, door het bestuur vast te stellen, (meerjaren)begrotingen inzake het benodigde budget voor de (mede) te financieren projecten en instellingen;
- d. het nemen van besluiten over besteding van het beschikbaar gestelde budget;
- e. het houden van toezicht op de (mede) gefinancierde projecten en instellingen;
- f. het voeren van extern overleg in relatie tot het taakgebied;
- g. het extern vertegenwoordigen van het productschap inzake het beleidsterrein teeltaangelegenheden;
- h. het geven van advies inzake de financiering van de commissies alsmede de ondersteunende secretariële en administratieve activiteiten door het productschap;
- i. het verlenen van ontheffingen in gevallen waarin bij verordening daartoe de mogelijkheid is geopend.

Doelstelling van de regeling

Doelstelling is de beheersing van de schimmelziekte *Phytophthora infestans*, die grote schade kan toebrengen aan de aardappelteelt.

De verordening bevat regels over het voorkomen van bronnen voor een verdere verspreiding. (Potentiële) bronnen zijn onafgedekte afvalhopen (artikel 2 en 3), grote schimmelhaarden in aardappelpercelen (artikel 4) en aardappelplanten (opslag) in andere gewassen (artikel 5).

Het afdekken van afvalhopen en het bestrijden van haarden en aardappelopslag zijn de voorschriften in deze verordening.

Onder de in artikel 4 genoemde 'vitale' phytophthora wordt verstaan: schimmelaantastingen op blad en/of stengel, waarbij (te zien aan het aanwezige schimmelpluis) schimmelsporen kunnen worden verspreid en aldus een bedreiging vormen voor gezonde aardappelplanten in percelen, die zich in de omgeving bevinden.

In artikel 6 is expliciet een bestrijdingsplicht van de phythophthora en de aardappelopslag opgenomen, alsmede een resultaatsverplichting voor het bestrijden van de phythophthora en aardappelopslag ingevoerd.

De ondernemer (teler) wordt hierdoor aangezet om direct tot bestrijding over te gaan en hiermee door te gaan totdat de phythophthora en aardappelopslag onder controle zijn. Indien in het kader van het toezicht op de verordening bij nadere controle door de toezichthouder nog steeds een strafbare phythophthora en/of aardappelopslagsituatie wordt aangetroffen, is duidelijk niet voldaan aan de bestrijding met resultaatsverplichting.

Een dergelijke overtreding van de verordening wordt tuchtrechtelijk afgedaan en is een tweede overtreding van de verordening, hetgeen tot een zwaardere sanctionering moet leiden.

De nadere motivering van de noodzaak van publieke regelgeving i.c. de verordening

Het productschap is als publiekrechtelijke organisatie ingesteld voor alle ondernemingen in de akkerbouw. Alle ondernemingen dienen zich te houden aan de regels omtrent de bestrijding van Phythphthora.

Zonder algemeen verplichtende regelgeving zou er te weinig gedaan worden om een jaarlijkse grote aantasting door de schimmel te voorkomen. Niet alle ondernemers nemen de gewenste maatregelen, waardoor andere telers schade zouden leiden.

De afweging ten opzichte van private alternatieven

Om te bewerkstelligen dat de gehele sector zich aan de verplichtingen (zoals opgenomen in de publieke regelgeving) houdt, is het niet mogelijk door middel van bijvoorbeeld private afspraken tot een zelfde resultaat te komen. Het algemeen verplichtende karakter van publieke regelgeving geniet de voorkeur boven het vrijwillige karakter van private afspraken. Voor het welslagen van de doelstellingen is het namelijk vereist dat de verplichtingen algemeen worden nageleefd.

De uitvoerings- en handavingsaspecten van de verordening

In opdracht van het productschap deelt de toezichthouder waarschuwingen uit of maakt een berechtingsrapport op.

Op grond van artikel 104 van de Wet op de bedrijfsorganisatie worden de overtredingen van verbodsbepalingen van deze verordening tuchtrechtelijk gehandhaafd.

Op basis van de berechtingsrapporten van de door het bestuur aangewezen toezichthouders worden door de voorzitter de zaken aanhangig gemaakt bij het tuchtgerecht.

De rechtsgang van de tuchtrechtelijke handavingsprocedure is geregeld in de Wet tuchtrechtspraak bedrijfsorganisatie 2004.

De tuchtrechtelijke maatregelen die op overtreding van de verordening kunnen worden gesteld, zijn:

- a. berisping;
- b. geldboete van ten hoogste € 4.500,-;
- c. openbaarmaking van de uitspraak op kosten van de betrokkene;
- d. het onder verscherpte controle stellen van het bedrijf van de betrokkene op zijn kosten voor ten hoogste twee jaren.

Indien de waarde van de goederen, met betrekking tot welke een overtreding is begaan, of de waarde van het wederrechtelijk genoten voordeel dat geheel of gedeeltelijk door middel van de overtreding is verkregen, hoger is dan € 1.135,-, kan een geldboete worden opgelegd van ten hoogste € 11.250,-.

De financiële gevolgen van de verordening

De kosten van de toezichthouder bedragen ongeveer € 50.000,- per jaar. Dit bedrag wordt door de akkerbouwers opgebracht doordat het productschap hiervoor jaarlijks heffingen oplegt.

Toedelen bestuursbevoegdheden

Het bestuur is bevoegd vrijstelling te verlenen. Een dergelijke vrijstelling zal alleen in zeer bijzondere omstandigheden verleend worden. Hierbij valt te denken aan natuurrampen of epidemieën.

De secretaris is namens het bestuur bevoegd om ontheffingen te verlenen van het in artikel 2, 3, 4, 5 en 6 bepaalde.

De omstandigheden waaronder ontheffing verleend kan worden, betreffen bijzondere omstandigheden. Een ontheffing wordt bij grote uitzondering verleend, bijvoorbeeld indien de bedrijfsvoering zodanig belemmerd wordt dat de continuïteit van het bedrijf in gevaar komt. De voorwaarden voor ontheffing zien erop toe dat de uitvoering van de verordening zoveel mogelijk gehandhaafd blijft. Een ontheffing betreft een beperkte periode.

Een omstandigheid waarbij een ontheffing noodzakelijk is, is het houden van proefvelden, waarbij een aantasting van *Phytophthora* noodzakelijk is. Voorwaarden daarbij zijn het treffen van beschermende maatregelen tegen verspreiding van schimmelsporen en het houden van voldoende afstand van de normale aardappelteelt. Deze ontheffingen hebben betrekking op één teeltseizoen.

Notificatie

De voorgangers van onderhavige verordening, alsmede de wijzigingen, zijn gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen ter voldoening aan artikel 8, eerste lid, van Richtlijn nr. 98/34/EG van het Europees Parlement en de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204), zoals gewijzigd bij Richtlijn nr. 98/48/EG van 20 juli 1998 (PbEG L 217).

Aangezien onderhavige verordening geen inhoudelijke wijzigingen kent ter zake, is in overleg met het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit besloten de nieuwe verordening niet apart te melden.

Den Haag, 27 maart 2008

Th.A.M. MEIJER
voorzitter

M. ELEMA
secretaris